

ZZP-Beheersmaatregelen voor camjo's

1. Inleiding

De NAPA, NCP, en AFN zullen bevorderen dat de ZZP-Beheersmaatregelen voor camjo's (hierna: de Maatregelen) worden toegepast door haar leden.

De Maatregelen zijn van toepassing op situaties waarin beoogd wordt dat een camjo een overeenkomst van opdracht sluit met een opdrachtgever ten behoeve van een audiovisuele productie (hierna: de Productie)

De Maatregelen beogen een beoordelingskader te scheppen waarmee beoordeeld kan worden of er bij aanvang van een opdracht of tijdens de uitvoering daarvan sprake kan zijn van een echte dienstbetrekking of een overeenkomst van opdracht tussen de camjo en de opdrachtgever. Bij het opstellen van dit beoordelingskader is uitgegaan van de Toelichting Beoordeling Arbeidsrelaties en bijlage 3 bij het Handboek Loonheffingen en de jurisprudentie waarop deze documenten zijn gebaseerd. Een nadere toelichting is als bijlage bij deze Maatregelen gevoegd.

Toetsingskader

Als de praktijk van de getoetste werkrelatie overeenkomt met de hieronder uiteengezette werkwijze kan op basis van een overeenkomst van opdracht worden gewerkt. Ook wanneer alle andere criteria behalve criteria "inbedding van het werk" en "persoonlijke uitvoering van het werk" wijzen in de richting van een overeenkomst van opdracht, dan mag een producent ervan uitgaan dat geen sprake is van een arbeidsovereenkomst, mits in de praktijk voor de overige criteria wordt gewerkt zoals omschreven in dit kader en dat ook wordt getoetst. Wanneer er naast de criteria "inbedding van het werk" en "persoonlijke uitvoering van het werk" ook andere criteria in de richting van een arbeidsovereenkomst wijzen, kan aan de Maatregelen niet meer de zekerheid worden ontleend dat geen sprake is van een arbeidsovereenkomst. In dat geval ligt het voor de hand om gebruik te maken van de hardheidsclausule in paragraaf 15 van de Maatregelen en verwijzen we je naar de Stoplichttoets voor nader onderzoek.

Opbouw per criterium

Per criterium wordt steeds aangegeven hoe hieraan invulling moet worden gegeven voor de kwalificatie buiten dienstbetrekking en in de laatste alinea wordt aangegeven welke invulling van de praktijk zal wijzen richting een arbeidsovereenkomst.

2. Aard van de werkzaamheden

De werkzaamheden van de camjo zijn specialistisch van aard en dienen het doel van de uiteindelijke Productie. In de opdrachtschrijving die is opgenomen in de overeenkomst van opdracht dient - met het oog op het benodigde specialisme –concreet te worden benoemd en duidelijk te worden gespecificeerd welk advies, welk product of welke bijdrage aan het beoogde resultaat wordt verlangd en aan welke parameters deze dienen te voldoen. Daaruit volgt dat de werkzaamheden zekere overeenkomsten vertonen met een resultaatsverbintenis, met dien verstande dat de camjo gebonden is aan het opleveren van een bepaald resultaat van de opdracht onder bepaalde kwaliteitsvoorwaarden en binnen een bepaalde termijn. Dit resultaat kan in aanmerking komen voor auteursrechtelijke bescherming onder de Auteurswet en/of de Wet Naburige Rechten, nu de itemregisseur als maker kan kwalificeren en zo rechten kan verwerven op het resultaat van zijn opdracht. De itemregisseur kan in voorkomende gevallen al in een vroeg stadium bij de Productie betrokken. De itemregisseur heeft met zijn expertise en creatieve oplossingen invloed op de begroting en de kwaliteit. Ook indien een camjo later bij een Productie wordt betrokken, zal deze met zijn specialisme mede bepalen hoe invulling wordt gegeven aan de Productie. Daarbij is niet relevant bij welk soort productie de itemregisseur zijn werkzaamheden verricht.

Versie 29 september 2025

De camjo werkt op basis van een duidelijke opdrachtschrijving waarin wordt vastgelegd welk eindproduct, advies of inhoudelijke bijdrage wordt verwacht. Er geldt een inspanningsverplichting, met concrete resultaten. De camjo neemt het project aan met een opleververplichting. Een camjo werkt als zelfstandige maker, is regisseur, interviewer, belichter, camera- en geluidsman tegelijk en is verantwoordelijk voor het volledige productieproces van een televisie- of videoproductie: van redactionele voorbereiding tot camerawerk, geluid en soms ook montage. De camjo fungeert feitelijk als eigen regisseur en neemt inhoudelijke, technische en productionele beslissingen zelfstandig. Dit vraagt om veelzijdigheid, redactioneel inzicht en technisch vakmanschap. De camjo werkt vaak alleen, soms in samenwerking met een redactie of regisseur, en levert montageklaar materiaal of complete korte items

De camjo is een specialist. Hij combineert journalistieke scherpste met technische veelzijdigheid. Hij is inzetbaar op alle facetten van het productieproces: van camerawerk en geluidsopnamen tot interviewtechnieken en redactionele keuzes. Met een sterk gevoel voor visuele storytelling weet een camjo sfeer, context en detail treffend vast te leggen en zo verhalen tot leven te brengen. Dankzij brede ervaring is er flexibiliteit om te schakelen tussen uiteenlopende producties, zoals nieuwsitems, documentaires, realityprogramma's en branded content. Daarbij komt een stevige technische basis kijken: kennis van camera's, microfoons, belichting en montagesoftware maakt het mogelijk om zelfstandig hoogwaardige producties te realiseren. Tot slot werkt een camjo efficiënt onder tijdsdruk en weet hij of zij in verschillende omstandigheden het maximale uit elke opname te halen.

Een camjo werkt grotendeels alleen, vooral tijdens draaidagen. Vooraf en achteraf is er afstemming met de redactie of eindredactie, maar op locatie neemt de camjo zelf de inhoudelijke en technische beslissingen. Hij bepaalt hoe het script of de invalshoek wordt vertaald naar beelden en interviews. Daarmee is de camjo zelfstandig verantwoordelijk voor de invulling van een draaidag, al blijven producent en opdrachtgever eindverantwoordelijk voor het eindproduct.

De werkzaamheden van de camjo kunnen in de verschillende fasen zoal bestaan uit:

Vorbereiding

- Vorbereiden van draaidagen: plannen, afspraken maken en apparatuur klaarzetten.
- Afstemmen met redactie of eindredactie over inhoud, invalshoek en tone of voice.
- Meedenken over de verhaallijn en redactionele keuzes.

Op draaidagen

- Bedienen van camera en geluid, vaak als éénpitter.
- Voeren van interviews en registreren van sfeer- en contextbeelden.
- Maken van redactionele keuzes op locatie (bijv. volgorde, shots, alternatieve aanpak).
- Vastleggen van talking heads, observaties en situaties op een manier die het verhaal ondersteunt.
- Flexibel omgaan met onverwachte omstandigheden en oplossingen bedenken.

Na de draaidag

- Aanleveren van montageklaar materiaal conform specificaties van producent of omroep.
- Spotten van materiaal en (waar nodig) zelf monteren van korte items.
- Aanleveren van input voor muziek en voice-over.
- Afstemmen met redactie of regisseur over inhoudelijke en visuele keuzes.

Bij het opnemen van werkzaamheden in de overeenkomst van opdracht is het van groot belang dat de in de overeenkomst van opdracht opgenomen (volledige) opdrachtschrijving aansluit bij de praktijk.

De verantwoordelijkheden van de camjo bij bovengenoemde werkzaamheden zijn:

Versie 29 september 2025

Het zelfstandig vormgeven van het verhaal in beeld en geluid, binnen de afgesproken inhoudelijke kaders.

Waarborgen van de technische kwaliteit van beeld en geluid.

Het maken van inhoudelijke keuzes op locatie die bepalend zijn voor de uiteindelijke montage.

Zorgen voor bruikbaar, volledig en professioneel materiaal.

Eventueel zelf monteren van items of afleveringen.

Het vormt hierbij geen beletsel dat soortgelijke werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd door werknemers van opdrachtgevers. Wanneer een camjo op basis van een overeenkomst van opdracht werkzaamheden uitvoeren die als gevolg van afwezigheid van werknemers van opdrachtgevers of als gevolg van onvoldoende eigen capaciteit bij opdrachtgevers anders niet of met vertraging uitgevoerd zouden kunnen worden, dan vormt dat geen beletsel, mits deze werkzaamheden plaatsvinden in overeenstemming met de Maatregelen.

Indien de samenwerking zo is ingestoken dat de camjo uitvoering geeft aan de visie en besluiten van de Producent, waarbij eveneens wordt gestuurd op de wijze waarop de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd, dan is dat een indicatie voor een dienstbetrekking.

3. Duur van de werkzaamheden

Een aanvaardbare duur van een opdracht. We onderscheiden opdrachten met een duidelijk begin en eind van de opdracht (bijvoorbeeld door het opleveren van het eindproduct of einde van het project) en opdrachten die dat niet hebben maar voor een bepaalde periode in tijd worden aangegaan.

A. Opdrachten voor een bepaalde duur in tijd

Voor deze opdrachten kan de duur worden afgelezen uit onderstaande tabel. Voor opdrachten met een duidelijk begin en eind van de opdracht (kop en staart opdrachten) geldt deze tabel niet.

Duur van de opdracht	Gemiddeld aantal uren per week				
	0 - 4 uur	4 - 16 uur	16 - 24 uur	24 - 32 uur	Meer dan 32 uur
0 - 3 maanden					
3 - 6 maanden					
6 - 12 maanden					
12 - 24 maanden					
meer dan 24 maanden					

Deze tabel is ontleend aan de "Weging Standaard Vragenlijst" van de Webmodule beoordeling arbeidsrelaties. Alle opdrachten waaraan in de Webmodule qua omvang en duur meer dan vijf punten worden toegekend, dienen als 'te lang' te worden beschouwd voor een werkrelatie buiten dienstbetrekking. Deze zijn in bovenstaande tabel donkergrijs gearceerd. De combinaties die lichtgrijs zijn gearceerd, leveren geen indicatie op voor een dienstbetrekking, maar ook geen indicatie dat buiten dienstbetrekking kan worden gewerkt.

Indien sprake is van meerdere achtereenvolgende opdrachten buiten dienstverband gedurende een kalenderjaar en iedere opdracht op zichzelf beschouwd een aanvaardbare duur heeft op basis van bovenstaande tabel, dient de totale duur van alle opdrachten bij elkaar opgeteld nog steeds aanvaardbaar te zijn op basis van bovenstaande tabel.

B. Overwegingen voor opdrachten voor de duur van een project ('kop en staart' opdrachten)

Bij werkzaamheden gedurende een Productie met een duidelijke kop en staart is bovenvermelde tabel niet van toepassing. Als een Productie met een duidelijke kop en staart kunnen worden beschouwd (een afgebakende

Versie 29 september 2025

periode binnen) één speelfilm of televisieproductie. Een camjo wordt ingehuurd voor een periode die zich beperkt tot de pre-productieperiode, de draaiperiode en nog een korte tijd daarna voor de afronding. Bij televisieproducties met meerdere seizoenen geldt ieder seizoen als één Productie, meerdere seizoenen van dezelfde televisieproductie tellen elk als een aparte Productie. Het zonder meer inhuren van dezelfde camjo voor een vervolgzeezoen is een indicatie voor een dienstverband. Ook bij inhuur voor een vervolgzeezoen zal daarom opnieuw de afweging moeten worden gemaakt of deze Maatregelen dit mogelijk maken.

Na afloop van werkzaamheden en oplevering van het resultaat van de opdracht, komt de overeenkomst ten einde en zal de camjo geen werkzaamheden meer verrichten voor de Productie.

Is eerder door de camjo binnen een dienstverband voor de producent gewerkt dan vormt dat een indicatie dat de nieuwe samenwerking eveneens zal kwalificeren als dienstverband indien de werkzaamheden, de aansturing en werkwijze gelijk is/blijft. Indien een camjo gedurende een periode langer dan 24 maanden voor meer dan 16 uur of meer per week aaneengesloten voor meerdere producties voor één producent werkzaamheden verricht, dan geldt dit als een indicatie voor een dienstverband.

4. Manier waarop de werkzaamheden zijn bepaald

De camjo dient vrij te zijn in de manier waarop hij zijn werkzaamheden uitvoert, met dien verstande dat aanwijzingen en instructies met betrekking tot het resultaat van de opdracht opgevolgd dienen te worden voor zover deze passen binnen de kaders van artikel 7:402 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek. Binnen dit kader vallen in overwegende mate richtinggevend aanwijzingen van de aanwezige regisseur dan wel producent over het eindproduct die de camjo niet sterk belemmeren bij de inzet van zijn specialistische expertise. De camjo heeft binnen de kaders ten aanzien van het beoogde eindresultaat ruimte om met inzet van de eigen expertise invulling te geven aan de opdracht. Aanwijzingen ter nadere bepaling van de verlangde prestaties en omtrent de uitvoering van de opdracht als bedoeld in artikel 7:402 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek - kort gezegd de "wat-vraag" - vallen eveneens binnen dit kader. Degelijke aanwijzingen behoeven niet te worden opgevolgd door de camjo. Dit geldt ook voor niet tijdig gegeven en niet verantwoorde aanwijzingen.

Aanwijzingen en instructies die verder gaan dan in de voorgaande alinea omschreven - kort gezegd de "hoe-vraag" duiden op het bestaan van een dienstverband.

Indien het voor de uitvoering van de opdracht noodzakelijk is, zulks ter beoordeling van de camjo dat de camjo

- samenwerkt of overlegt met anderen , of;
- op een bepaalde locatie werkt, of;
- toegang dient te hebben tot de data(systemen) van de opdrachtgever,

dan is dat toegestaan, indien in de opdrachtoomschrijving gemotiveerd is aangegeven waarom dit voor de uitvoering van de opdracht noodzakelijk is. Voor de Draaiperiode wordt deze 'noodzaak' aangenomen.

De voorbereidingsdagen van de camjo kunnen op diverse locaties zijn, afhankelijk van welke werkzaamheden worden voorbereid. Deze werkzaamheden kunnen bij de camjo thuis plaatsvinden, maar ook op het productiekantoor, de locaties waar gefilmd dient te worden of een andere zelf gekozen/uitgezochte locatie.

De opnamewerkzaamheden worden uitgevoerd op locaties, die door de camjo zelf worden uitgekozen, in goed overleg met de regisseur. De werkzaamheden die na het draaien plaatsvinden, bestaan uit de afronding van werkzaamheden en het opleveren van het resultaat en een overdracht aan de opdrachtgever.

Versie 29 september 2025

Indien bij het aangaan van de productie enkel is bepaald welke functie de camjo zal vervullen, zonder nadere uitwerking van de werkzaamheden of resultaten die deze werkzaamheden zal moeten opleveren, dan is dat een indicatie voor een dienstverband.

5. Manier waarop de werktijden zijn bepaald

De camjo is in beginsel vrij in het bepalen van zijn werktijden. Indien het voor de uitvoering van de opdracht noodzakelijk is dat de camjo op bepaalde tijdstippen de opdracht uitvoert teneinde te kunnen samenwerken met anderen, dan is dat toegestaan, als in de opdrachtoomschrijving gemotiveerd is aangegeven waarom dit voor de uitvoering van de opdracht nodig is. Voor de Draaiperiode wordt deze 'noodzaak' aangenomen.

Er is geen sprake van vaste werkroosters, anders dan dat de planning, die de camjo na gezamenlijk overleg zelf bepaalt, gehaald moet worden. Nadat de puzzel van het plannen van de draaidagen door de camjo is gelegd, wordt dit de beoogde planning waar de camjo zich vervolgens aan commiteert. De werkuren kunnen dus per productie en per week of dag verschillen.

Indien de camjo wordt geacht gedurende de gehele opdracht en ongeacht of dat noodzakelijk is voor de uitvoering van de werkzaamheden om tijdens kantoor tijden te werken, dan is dat een indicatie voor een dienstverband.

6. Inbedding van het werk

Het is toegestaan dat de te verrichten werkzaamheden een wezenlijk onderdeel van de bedrijfsvoering van de opdrachtgever vormen, met dien verstande dat de te verrichten werkzaamheden een wezenlijk onderdeel uitmaken van het produceren van audiovisuele producties in de brede zin van het woord. De producent belegt specialistische (creatieve) rollen, zoals die van een camjo buiten haar organisatie. De organisatie van de producent ziet toe op het organiseren, (doen) financieren, coördineren en exploiteren van een productie. De werkzaamheden van de camjo dienen in de overeenkomst duidelijk een specialistische aanvulling te zijn hierop. De producent functioneert als creatieve spin in het web. NAPA/NCP/AFN menen dat inbedding moet worden beoordeeld ten opzichte van de *eigen* organisatie en bedrijfsvoering van de producent (zoals overwogen in het Deliveroo-arrest). In dat licht kan worden aangenomen dat geen sprake is van inbedding van het werk van de camjo, als zij op voldoende afstand staat van de werkzaamheden van de producent. De Belastingdienst beoordeelt dit criterium ten opzichte van het eindproduct (de productie) en meent dat er eerder wel dan niet sprake zal zijn van inbedding van het werk, omdat camerajournalistiek essentieel is voor het eindproduct (in plaats van de eigen organisatie).

7. Inbedding van de werkende

De camjo dient zo min mogelijk ingebed te zijn in de organisatie van de opdrachtgever. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden dient acht geslagen te worden op het hierna volgende.

- De camjo neemt uitsluitend deel aan overleggen voor zover dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de opdracht.
- De camjo neemt geen deel aan personeelsactiviteiten bestemd voor werknemers van de opdrachtgever, behoudens voor zover deze direct zijn gelieerd aan de Productie waarvoor de werkzaamheden zijn uitgevoerd (zoals een closing borrel of een première).
- Met de camjo worden geen beoordelings- of evaluatiegesprekken gevoerd. Dit laat onverlet dat de camjo gehouden is de opdrachtgever op de hoogte te houden van zijn werkzaamheden ter uitvoering van de opdracht en gehouden is verantwoording te doen van de wijze waarop de camjo invulling heeft gegeven aan de opdracht en op deze resultaten wordt beoordeeld.

Versie 29 september 2025

- De camjo zal alleen gebruik maken van een e-mailadres van de opdrachtgever indien en voor zover dit noodzakelijk is voor uitvoering van de opdracht en dit schriftelijk gemotiveerd in de overeenkomst van opdracht wordt vastgelegd. In het email adres zal tot uitdrukking worden gebruik dat de camjo een buiten de organisatie staande persoon is, bijvoorbeeld door toevoeging van het woord "extern" of zijn eigen bedrijfs- of handelsnaam.
- De camjo maakt alleen gebruik van de bedrijfssystemen en de faciliteiten van de opdrachtgever indien en voor zover dit aantoonbaar noodzakelijk is voor uitvoering van de opdracht en dit gemotiveerd in de overeenkomst van opdracht wordt vastgelegd. In beginsel werkt de camjo met zijn eigen materiaal en kiest in gevallen zelf welke materialen passen bij het geformuleerde einddoel/resultaat van de Productie, dan wel stelt dit vast in overleg. Als dit niet mogelijk is wordt een zakelijke vergoeding betaald voor het gebruik van de materialen van de opdrachtgever.
- Het is de camjo toegestaan om zonder enige inhoudelijke beperking ook voor derden werkzaamheden te verrichten.
- De camjo neemt geen deel aan trainingen of opleidingen van de opdrachtgever. Slechts in uitzonderlijke gevallen en waar dit noodzakelijk is voor de opdracht kunnen er korte technische (gebruiks-)instructie(s) worden gegeven.

Indien de camjo feitelijk een onderdeel vormt van het kernteam van de producent, de camjo deelneemt aan algemene overleggen, aanwezig is bij personeelsactiviteiten, met de camjo beoordelingsgesprekken worden gevoerd, de camjo onbeperkt toegang heeft tot alle bedrijfssystemen en faciliteiten van de Producent, camjo niet ook voor andere opdrachtgevers mag werken, en interne trainingen bijwoont, is dat een indicatie voor een dienstbetrekking.

8. Persoonlijke uitvoering van het werk

Indien contractueel vrije vervanging is overeengekomen zodat de camjo(zonder dat toestemming hoeft te worden verleend door de producent) zich kan laten vervangen, dan wijst dit op de afwezigheid van een dienstverband. Indien het gedurende de uitvoering van de overeenkomst niet tot vervanging komt omdat dit niet nodig is, dan kan dit niet worden aangemerkt als een omstandigheid die duidt in de richting van een dienstverband. Anders gezegd, als geen gebruik wordt gemaakt van deze contractuele afspraak, dan wijst dat niet op een dienstbetrekking. Indien in de overeenkomst vrije vervanging is uitgesloten is dit een omstandigheid die duidt dit richting een dienstverband.

9. Totstandkoming afspraken

Veelal zal de camjo worden benaderd vanwege zijn expertise en eerdere werk. Bij deze eerste kennismaking wordt veelal een grove schets van de Productie gegeven. Het staat de camjo altijd vrij de opdracht te weigeren. De afwegingen daarbij kunnen commercieel, inhoudelijk of artistiek van aard zijn. Als de overeenkomst van opdracht met de camjo door de opdrachtgever wordt opgesteld, dan is dat een indicatie voor een dienstverband, maar als de camjo hierop aanpassingen kan doen, en er dus ruimte is voor onderhandeling dan wijst dit op werken buiten dienstbetrekking. Zijn de wijzigingen op de standaard overeenkomsten voor iedere camjo gelijk, dan is weer geen sprake van onderhandeling en is dat een indicatie voor een dienstverband, tenzij deze collectieve afspraken zijn onderhandeld.

Indien de camjo geen of slechts beperkt onderhandelingsruimte krijgt en enkel de aan hem voorgelegde overeenkomst kan accepteren of niet, dan is dat een indicatie voor een dienstverband.

10. Manier van bepaling van de beloning

De opdrachtgever zal veelal een beloning voorstellen aan de camjo, maar ook de camjo kan de onderhandeling openen. Een voorstel van de camjo tot aanpassing van de beloning zal welwillend worden bekeken. De camjo zegt contractueel toe datgene te doen dat als goed opdrachtnemer nodig is om de opdracht te vervullen.

Versie 29 september 2025

Partijen komen gezamenlijk tot een begroting van het totale aantal uren. De vergoeding zal doorgaans worden overeengekomen per dag of voor de gehele opdracht. Er kan daarbij onderscheid worden gemaakt tussen voorbereiding, draaiperiode en afwerking. Naast de overeengekomen beloning kan de werkende geen aanspraak maken op verlofuren, vakantiegeld, of vergoeding van studiekosten of doorbetaling tijdens ziekte. Een reiskostenvergoeding (en in geval van werkzaamheden in het buitenland een onkostenvergoeding) kan overeengekomen worden.

Indien de camjo wordt doorbetaald tijdens verlof, is dat een indicatie voor een dienstverband.

11. Manier van betaling van de beloning

Betaling van de beloning zal plaats vinden na ontvangst van een factuur die aan alle wettelijke vereisten voldoet, waaronder de vermelding van het KVK-nummer van opdrachtnemer.

Indien ook zonder factuur een vergoeding wordt overgemaakt.

12. Hoogte van de beloning

De producent en de camjo zullen voor alle producties een beloning met elkaar overeenkomen die nooit lager is dan het vastgestelde minimum tarief voor de overeengekomen werkzaamheden op basis van het Opdrachtkompas van Berenschot en daarbij behorende minimum starttarieven voor zzp'ers. Het Opdrachtkompas en de minimum starttarieven voor zzp'ers zijn door Bureau Berenschot vastgesteld aan de hand van een benchmark van twee aanpalende CAO's, te weten de CAO Toneel en Dans en de CAO voor omroep personeel in opdracht van de Ketentafel Film en AV productie en geaccepteerd door de deelnemers van deze Ketentafel bestaande uit verenigingen van opdrachtnemers en opdrachtgevers in de Film en AV sector. Het basisuurtarief voor een opdracht dat is afgeleid uit deze twee CAO's is verhoogd met een opslagfactor van 74,45%. De opdrachtgever zal op verzoek kenbaar maken hoe volgens hem de opdracht moet worden gewogen zodat producent en camjo op basis hiervan kunnen onderhandelen over de hoogte van de beloning.

Indien een vergoeding wordt betaald die bijvoorbeeld gelijk is aan of slechts 50% meer is dan de in de benchmark van twee aanpalende CAO's, te weten de CAO Toneel en Dans en de CAO voor omroep personeel genoemde vergoeding voor een werknemer die hetzelfde werk zou verrichten, is dat een indicatie voor een dienstverband.

13. Commerciële risico's van de camjo

De camjo is aansprakelijk voor door hem bij de uitvoering van de opdracht veroorzaakte schade (aan derden) en dient een bedrijfs- of beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten met een toerekenende dekking.

Indien een beloning in de vorm van een uurtarief of dagtarief is afgesproken, zal de werkende alleen een vergoeding ontvangen voor daadwerkelijk gewerkte uren dagen of dagdelen.

Indien een totaalbedrag is afgesproken, zal dat bedrag alleen verschuldigd zijn na volledige voltooiing van de opdracht ongeacht de hoeveelheid tijd die de camjo hiervoor benodigd heeft. Er zal dan geen sprake zijn van enige vergoeding van meerwerk.

De camjo loopt het risico dat zijn opdracht wordt beëindigd wanneer de resultaten onvoldoende zijn of wanneer de opdrachtgever, door een oorzaak die de opdrachtgever redelijkerwijs niet heeft kunnen voorkomen en die buiten haar controle ligt, vroegtijdig - en indien nodig onverwijld - de Productie moet beëindigen of uitstellen. De camjo krijgt dan naar rato van de uitgevoerde werkzaamheden betaald.

Versie 29 september 2025

In geval van ziekte van de camjo wordt geen verzuimtraject gestart.

Indien de camjo fouten maakt bij de uitvoering van de opdracht, zal hij daarvoor niet gecompenseerd worden.

Indien de camjo doorbetaald wordt tijdens ziekte of afwezigheid, is dat een indicatie voor een dienstverband.

14. Gedrag als ondernemer

De camjo onderscheidt zich als ondernemer door het bezoeken van vakbeurzen, onderhouden van apparatuur, bijscholing binnen zijn vakgebied.

De camjo dient aan de opdrachtgever aannemelijk te maken dat hij als ondernemer voor de inkomstenbelasting kan worden aangemerkt. Daartoe dient de camjo de volgende gegevens aan de opdrachtgever te overleggen.

- Bewijs van inschrijving in de Kamer van Koophandel
- Opgave van het BTW-nummer

En,

- een overzicht van eerdere opdrachtgevers van de camjo gedurende een periode van 24 maanden voorafgaande aan het beoogde ingangstijdstip van de opdracht
- de duur van eerdere opdrachten van de camjo gedurende een periode van 24 maanden voorafgaande aan het beoogde ingangstijdstip van de opdracht
- een overzicht van inspanningen gericht op het acquireren van nieuwe opdrachten
- een overzicht van werkzaamheden of gemaakte kosten gericht op het in stand houden of versterken van de reputatie en/of naamsbekendheid en nadere verdieping/specialisatie van de camjo

welke verklaringen zijn gebundeld in het Formulier Ondernemerschap dat een bijlage vormt bij de overeenkomst van opdracht.

Indien de camjo slechts 1 opdrachtgever heeft, zich niet als ondernemer presenteert en niet investeert in zijn/haar eigen ontwikkeling, dan is dat een indicatie voor een dienstverband.

15. Hardheidsclausule

Indien zich een situatie voordoet waarin het niet mogelijk om binnen de kaders van de Maatregelen een overeenkomst van opdracht te sluiten met een werkende, kan een producent een verzoek voorleggen aan een door het bestuur van de NAPA, NCP, of AFN aan te wijzen externe deskundige om overleg te plegen over het alsnog sluiten van een overeenkomst van opdracht met een camjo.

16. Bewaking van de Maatregelen

De opdrachtgever zal (desgewenst tijdens en) na afloop van de opdracht in overleg met de camjo nagaan of aan de Maatregelen bij voortdurending is voldaan. De uitkomst van dit overleg zal schriftelijk worden vastgelegd.

Toelichting bij de ZP-Beheersmaatregelen voor camjo's

1. Wettelijk kader

Het antwoord op de vraag of een producent loonbelasting en sociale verzekeringspremies dient in te houden op het aan een camjo verschuldigde honorarium, is afhankelijk van het al dan niet aanwezig zijn van een arbeidsovereenkomst tussen een camjo en een producent.

Het wettelijk kader voor de arbeidsovereenkomst is opgenomen in titel 10 van boek 7 van het Burgerlijk Wetboek. Dit kader is dwingendrechtelijk aard. Dat wil zeggen dat partijen niet van dit wettelijk kader mogen afwijken. Is er sprake van een arbeidsovereenkomst, dan mogen partijen niet afzonderlijk en ook niet in onderling overleg bepalen dat daarvan toch geen sprake is. Anders gezegd, niet van belang is of de producent en/of de camjo daadwerkelijk de bedoeling hebben om hun overeenkomst al dan niet onder de wettelijke regeling van de arbeidsovereenkomst te laten vallen. Het cruciale punt is of de overeengekomen rechten en verplichtingen voldoen aan de wettelijke omschrijving van de arbeidsovereenkomst. De bedoeling van partijen speelt op grond van de huidige rechtspraak geen rol bij de bij de vraag of hun overeenkomst wel of niet moet worden aangemerkt als een arbeidsovereenkomst.

2. Wat hebben partijen met elkaar afgesproken?

Voordat kan worden toegekomen aan beantwoording van de vraag of de overeenkomst tussen een producent en een camjo als een arbeidsovereenkomst moet worden gekwalificeerd, moet eerst worden vastgesteld wat partijen nu precies met elkaar hebben afgesproken. Daarbij is het niet genoeg om alleen maar te kijken naar de letterlijke tekst van het contract. Ook moet men zich de vraag stellen hoe die tekst in alle redelijkheid bedoeld kan zijn. Daarbij speelt mee wat een producent en een camjo in redelijkheid van elkaar mogen verwachten. Om dat beter te kunnen inschatten telt mee tot welke maatschappelijke groep de producent en de camjo behoren en hoe juridisch onderlegd zij beiden zijn. Van een producent mag op dit vlak meer verwacht worden dan van een camjo

Om onduidelijkheden te voorkomen is het van belang dat in de overeenkomst tussen de producent en de camjo de gemaakte afspraken zo duidelijk en volledig mogelijk worden opgenomen.

3. Is sprake van een arbeidsovereenkomst? (gezag, arbeid, loon)

De arbeidsovereenkomst is de overeenkomst waarbij de ene partij, de werknemer, zich verplicht om voor zekere tijd voor de andere partij, de werkgever, te werken, in ruil voor loon. Op grond van deze definitie werkt de werknemer in dienst van de werkgever (gezagsverhouding).

Materieel gezag

Er kan sprake zijn van een gezagsverhouding als de producent de camjo voor de uitvoering van de opdracht aanwijzingen en instructies over de wijze waarop de camjo de werkzaamheden dient uit te voeren kan geven die de camjo moet opvolgen. Aanwijzingen en instructies met betrekking tot het resultaat van de opdracht, leveren geen materieel werkgeversgezag op.

Formeel gezag

Er kan ook sprake zijn van een gezagsverhouding als de camjo zich moet houden aan de regels die binnen de organisatie van de producent gelden, tenzij deze richtlijnen zien op het bewaken van de veiligheid..

Persoonlijk arbeid verrichten en betaling van loon

In het kader van deze Maatregelen wordt geen keuze gemaakt of dat de camjo zelf de opdracht moet uitvoeren en dat hij zichzelf dus niet mag laten vervangen door een ander (optie a) of dat de camjo zich wel vrijelijk mag

Versie 29 september 2025

laten vervangen (optie b). Het spreekt voor zich dat de camjo beloofd wordt voor het uitvoeren van de opdracht.

4. Holistische toets

Alleen toetsen of sprake is van arbeid, gezag en loon is niet voldoende om te beoordelen of sprake is van een arbeidsovereenkomst. Alle feiten en omstandigheden zijn van belang en zij moeten in onderling verband bekeken worden. Daarbij is niet één enkel feit of één enkele omstandigheid beslissend; het gaat om het totaalbeeld (holistische toets). Hoe zwaar een contractuele afspraak meeweegt binnen de holistische toets, hangt af van wat die afspraak voor de camjo betekent. Wordt er een afspraak gemaakt die in de praktijk niet veel betekent voor de camjo dan weegt die afspraak naar rato mee bij de beoordeling of er wel of niet sprake is van een arbeidsovereenkomst.

De Hoge Raad heeft beslist dat bij deze holistische toets o.m. moet worden gekeken naar de volgende feiten en omstandigheden:

1. de aard van de werkzaamheden
2. de duur van de werkzaamheden
3. de manier waarop de werkzaamheden zijn bepaald
4. de manier waarop de werktijden zijn bepaald
5. de mate waarin de werkzaamheden onderdeel zijn van de organisatie van de opdrachtgever
6. de mate waarin de opdrachtnemer onderdeel is van de organisatie van de opdrachtgever
7. wel of geen verplichting het werk persoonlijk uit te voeren
8. de manier waarop afspraken tot stand zijn gekomen
9. de manier waarop de beloning is bepaald
10. de manier waarop de beloning wordt uitbetaald
11. de hoogte van de beloning
12. de mate waarin de opdrachtnemer bij de opdracht commercieel risico loopt
13. de mate waarin de opdrachtnemer zich als ondernemer gedraagt of kan gedragen

Al deze feiten en omstandigheden in hun onderlinge samenhang zijn van belang. Daarom moet worden gekeken naar alle relevante feiten en omstandigheden bij de beoordeling of er wel of niet sprake is van een arbeidsovereenkomst. Sommige feiten en omstandigheden wijzen meer op een arbeidsovereenkomst, andere meer op een overeenkomst van opdracht.

5. Praktische toepassing van de Maatregelen

In de Maatregelen worden de bovenstaande dertien door de Hoge Raad genoemde criteria ieder afzonderlijk nader uitgewerkt voor de specifieke arbeidsrelatie tussen een camjo en een producent. De uitwerking is daarbij zodanig dat wanneer de arbeidsrelatie op een bepaald criterium binnen de daarvoor in de Maatregelen geschetste kaders blijft, er van uit mag worden gegaan dat dit criterium wijst in de richting van een overeenkomst van opdracht. Hierbij geldt een uitzondering voor de criteria “inbedding van het werk” (paragraaf 6) en “persoonlijke uitvoering van het werk” (paragraaf 8); deze kunnen wijzen in de richting van een arbeidsovereenkomst. Bij het criterium “inbedding van het werk” is de Belastingdienst over het algemeen deze mening toegedaan. Enkel uit het oogpunt van risicobeheersing kiezen wij in deze Maatregel ervoor om de discussie over dit standpunt met de Belastingdienst niet te voeren. Bij het criterium “persoonlijke uitvoering van het werk” zal dit het geval zijn wanneer geen sprake is van vrije vervanging.

Ook wanneer alle andere criteria behalve de criteria “inbedding van het werk” en “persoonlijke uitvoering van het werk” wijzen in de richting van een overeenkomst van opdracht, dan mag een producent er van uitgaan dat geen sprake is van een arbeidsovereenkomst, mits in de praktijk voor de overige criteria wordt gewerkt zoals

Versie 29 september 2025

omschreven in dit kader en dat ook wordt getoetst. Wanneer er naast de criteria “inbedding van het werk” en “persoonlijke uitvoering van het werk” ook andere criteria in de richting van een arbeidsovereenkomst wijzen, kan aan de Maatregelen niet meer de zekerheid worden ontleend dat geen sprake is van een arbeidsovereenkomst. In dat geval ligt het voor de hand om gebruik te maken van de hardheidsclausule in paragraaf 15 van de Maatregelen. Heel veel speelruimte zal hierbij niet aanwezig zijn.

TESTVERSIE